

Försvarmaktens interna bestämmelser om militär sjöfart – ansvar, sjösäkerhet och tillsyn

beslutade den 8 december 2017.

Försvarmakten föreskriver följande.

1 kap. Inledande bestämmelser

Tillämpning

1 § I denna författning finns bestämmelser om grunderna för det militära sjösäkerhetssystemet, vilken tillsyn, granskning och kontroll som de berörda objekt som anges i 3 § ska genomgå i Försvarmaktens regi, samt vilket ansvar olika befattningshavare har inom den militära sjöfarten.

2 § Med militär sjöfart avses i denna författning all verksamhet inom Försvarmakten med örlogsfartyg och dykeri samt de stödsystem och den infrastruktur som behövs för att tillgodose kravet på militär sjösäkerhet.

3 § Följande är berörda objekt enligt dessa bestämmelser:

- örlogsfartyg,
- Försvarmaktens redare,
- organisationsenhet inom Försvarmakten som bedriver militär sjöfart,
- utbildningsanordnare inom Försvarmaktens militära sjöfart,
- dyksystem och
- dykmateriel.

För respektive objekt ingår även därtill hörande stödsystem och infrastruktur som direkt påverkar sjösäkerheten.

4 § Bemyndiganden och befogenheter angivna i denna författning får delegeras vidare om inte annat särskilt framgår.

Definitioner och förkortningar

5 § I dessa bestämmelser används följande begrepp och förkortningar med nedan angiven betydelse.

<u>Begrepp/förkortning</u>	<u>Betydelse</u>
<i>Befälhavare</i>	Fartygs- respektive båtchef som utövar rollen som befälhavare enligt sjölagen (1994:1009).
<i>Besiktning</i>	Planlagd tillsynsförrättning.
<i>Båt</i>	Örlogsfartyg med displacement under 40 ton
<i>Båt klass I</i>	Sluten båt för fler än 20 passagerare.
<i>Båt klass II</i>	Sluten båt för maximalt 20 passagerare.
<i>Båt klass III</i>	Öppen båt.
<i>Concept of Operations (CONOPS)</i>	Deklaration av uppgifter om användning utformat så att det kan utgöra underlag för bedömningar i samband med olika typer av godkännanden, klassningar och verifieringar. Deklarationen beskriver ett örlogsfartygs uppgifter, egenskaper, fastställd överlevnadsförmåga, miljö, användningsområde samt användnings- och underhållsfilosofi.

<i>Displacement</i>	Vikt av ett örlogsfartyg räknat i ton utan vapen som inte är fartygsfasta, ammunition, minor, sjunkbomber, livsmedel, grå- och svartvatten eller annan last. I displacementet ingår fast eller flytande permanent barlast, vikt av fulla förråd av eget drivmedel och eget dricksvatten samt vikt av hydraul- och smörjoljor, kylvatten och andra systemvätskor
<i>Designansvarig</i>	Roll med uppgift att ansvara för att fastställa design av tillåtna konfigurationer av tekniska system (inklusive underhållslösningar) så att de uppfyller författningens krav, fastställda målsättningar och övriga krav bl.a. avseende prestanda, funktion, informations- och system-säkerhet över hela livscykeln, samt sjösäkerhetskrav.
<i>Dykmateriel</i>	Materiel som används vid dykning. Kan ingå i ett dyksystem eller vara fristående och utnyttjas tillsammans med ett dyksystem.
<i>Dyksystem</i>	Sammanfattat tekniskt system för genomförande av dykning.
<i>Dyksäkerhet</i>	Samlat begrepp för den säkerhet för dyksystem, dykmateriel och dess infrastruktur, som behövs för att förebygga risker som kan orsaka olycksfall eller ohälsa, skada på eller förlust av utrustning, materiel och egendom eller skada på marina yttre miljön.
<i>Dyksäkerhetsbevis</i>	Dokument som utvisar att dyksystemet bedömts

---

	säkert vid genomförd dyksäkerhetsbesiktning.
<i>Enstaka resa</i>	En tillfällig och begränsad användning utanför det område som fartyget normalt används i.
<i>Farligt gods</i>	De ämnen som omfattas av IMDG-koden.
<i>Fartområde</i>	Områdesindelning av farvatten med avseende på våghöjd och avstånd till land eller skyddad plats som definieras i 1 kap. 3 § fartygssäkerhetsförordningen (2003:438).
<i>Flaggstatskoden (FSC)</i>	Internationella Sjöfartsorganisationens (IMO) revisionssystem för flagg-, hamn- och kuststater.
<i>IMDG-koden</i>	Internationella Sjöfartsorganisationens (IMO) bestämmelser för transport av farligt gods (The International Maritime Dangerous Goods Code).
<i>Inspektion</i>	Icke planlagd tillsynsförättning
<i>Kravspårningslista sjösäkerhet</i>	En sammanställning av gällande regelverk, samt hur det ska tillämpas för ett specifikt fartyg eller dyksystem vid utveckling, inköp, inhyrning, ombyggnad eller modifiering, samt då ett fartyg tilldelas ändrat område för fartygets avsedda användning eller ges nya uppgifter.
<i>Passagerare</i>	Detsamma som i 1 kap. 3 § andra stycket fartygssäkerhetslagen (2003:364): varje person ombord utom 1. befälhavaren, 2. övriga ombordanställda,

3. andra som befinner sig ombord på grund av arbete för fartygets räkning eller i offentlig tjänsteförrättning som gäller fartyget eller den verksamhet som bedrivs med fartyget,
4. bärgare eller bärgares medhjälpare som följer med fartyget sedan detta drabbats av sjöolycka,
5. personer som förs in till hamn efter att ha räddats ur sjönöd, och
6. barn som inte har fyllt ett år.

<i>Provturskommando (PTK)</i>	Enhet vid en organisationsenhet som genomför provturer med örlogsfartyg vid nybyggnad och ombyggnad innan leverans, samt annan provverksamhet med materiel som används i militär sjöfart.
<i>Redare</i>	Den som övertagit ägarens ansvar för örlogsfartyget respektive dyksystemet och som i och med det har övertagit de skyldigheter och det ansvar som föreskrivs för företag enligt ISM-koden.
<i>Regler för militär sjöfart (RMS)</i>	Sammanfattande benämning på Försvarsmaktens föreskrifter (FFS) och Försvarsmaktens interna bestämmelser (FIB) för militär sjöfart.
<i>Sjösäkerhet</i>	Samlat begrepp för sjövärdighet inklusive arbetsmiljö, sjösäkerhetsledningssystem, livsmedelshantering, bemanning, lastning/ barlastning, drift och marin yttre miljö.
<i>Sjövärdighet</i>	Ett fartyg är sjövärdigt om det är betryggande bemannat, så konstruerat, byggt, utrustat och hållet i stånd att det med hänsyn till sitt ändamål

---

	och den fart som fartyget används i eller avses användas i ger betryggande säkerhet mot sjöolyckor
<i>Sjövärdighetsbevis</i>	Dokument, besiktningsdekal eller typskylt som utvisar att örlogsfartyget bedömts sjövärdigt vid genomförd sjövärdighetsbesiktning.
<i>Sluten båt</i>	Båt som är försedd med ett däck som förhindrar att vatten tränger ner i de delar av den som är deplacerande eller som utgör reservdeplacement.
<i>Tillsynsbok</i>	Samlad dokumentation som anger ett fartygs konstruktion och den utrustning som krävs för att fartyget i konstruktions- och utrustningshänseende ska vara sjövärdigt.
<i>Utbildningsanordnare</i>	Den som anordnar och ansvarar för utbildning för behörigheter inom den militära sjöfarten.
<i>Öppen båt</i>	Båt som i någon avdelning inte är sluten.
<i>Örlogsfartyg</i>	Alla fartyg och sväware, oavsett vad de är avsedda att användas till och oavsett storlek, som tillhör Försvarsmakten eller som står under militärt befäl.

Tillstånd för enstaka resa

6 § Om det finns särskilda skäl får tillstånd medges för enstaka resa för

1. ett örlogsfartyg som ska användas tillfälligt för ett annat ändamål eller inom ett annat fartområde än vad det är godkänt eller certifierat för, och
2. ett örlogsfartyg som inte har giltiga certifikat och som ska göra en resa för vilken ett visst certifikat krävs.

Likvärdighet

7 § Om Försvarsmakten genom föreskrifter eller på annat sätt har beslutat att vissa tillbehör, material, anordningar eller utrustningar ska användas, får det medges att andra tillbehör, material, anordningar eller utrustningar används om de ger en likvärdig säkerhetsnivå.

2 kap. Om Försvarsmakten som rederi

Försvarsmaktens redare

1 § Av sjölagen (1994:1009), arbetsmiljölagen (1977:1160) och arbetsmiljöförordningen (1977:1166) framgår ägares och redares ansvar för arbetsmiljön ombord.

Försvarsmakten har detta ansvar för örlogsfartyg.

2 § Av Försvarsmaktens arbetsordning framgår vem som utövar rollen som Försvarsmaktens redare.

3 § Försvarsmaktens redare ska ha ett väl fungerande system för styrning, planering, genomförande, analys och uppföljning av sjö- och dyksäkerheten. Säkerhetsarbetet ska bedrivas löpande och systematiskt anpassat till den verksamhet som bedrivs.

4 § Försvarsmaktens redare ska utfärda de reglementen och handböcker som behövs för att sjösäkerheten ska vara tillräckligt hög för att förhindra sjö- och dykolyckor.

5 § I 6 kap. regleras att Försvarsmaktens redare ska ha ett regelverk för hur alarmering och rapportering av sjöolyckor och tillbud till sjöss ska ske inom den militära sjöfarten.

6 § Försvarsmaktens redare ska kontrollera att designansvarig för örlogsfartyg och dess utrustning samt för dyksystem är utsedd.

7 § Försvarsmaktens redare ska reglera verksamhet med båtar klass III som uteslutande används för friskvårds- eller idrottsverksamhet så att relevanta säkerhets- och arbetsmiljökrav uppfylls.

8 § Försvarsmaktens redare ska, för varje örlogsfartyg som avses utvecklas, inköpas, byggas om/modifieras eller tilldelas ändrat område för fartygets avsedda användning eller nya uppgifter, utfärda CONOPS.

9 § I 4 kap. regleras Försvarsmaktens redares ansvar vid nybyggnad, ombyggnad, varvsvistelse, provverksamhet samt då ett örlogsfartyg är avrustat.

10 § I 5 kap. regleras Försvarsmaktens redares ansvar för Försvarsmaktens sjösäkerhetsledningssystem.

11 § I 6 kap. regleras Försvarsmaktens redares ansvar gällande alarmering och rapportering av sjöolyckor och tillbud inom militär sjöfart.

12 § I 8 kap regleras Försvarsmaktens redares ansvar för transport av farligt gods.

3 kap. Designansvarig

1 § För örlogsfartyg och dess utrustning, samt för dyksystem, ska finnas designansvarig.

2 § Designansvarig ska fastställa tillåten konfiguration eller tillåtna konfigurationer.

Vid resa med örlogsfartyg och användning av dyksystem och dykmateriel ska tillämpad konfiguration följa tillåten konfiguration eller tillåtna konfigurationer för att materielen ska uppfylla gällande sjövärdighets- och dyksäkerhetskrav.

3 § Designansvarig ska

1. fastställa åtgärder med anledning av rapporterade drifterfarenheter,
2. säkerställa och styrka att projekterad eller konstruerad materiel uppfyller gällande sjövärdighetskrav respektive dyksäkerhetskrav,
3. för örlogsfartyg och dess utrustning, samt dyksystem, ha ett väl fungerande system för konfigurationsledning,
4. fastställa materiellvårdsföreskrifter, vari det ska framgå hur fortlöpande och särskild kontroll ska genomföras samt periodicitet av särskild kontroll,
5. bereda sjösäkerhetsinspektören möjlighet att lämna synpunkter på Teknisk Order (TO) som har betydelse för sjösäkerheten, innan den fastställs, samt
6. beakta bestämmelserna i 3 kap. 8 - 10 §§ arbetsmiljölagen (1977:1160) om ansvar för betryggande säkerhet mot ohälsa och olycksfall.

4 § Designansvarig ska för örlogsfartyg ta fram tillståndsdokument som reglerar tillåten mängd och typ av farligt gods enligt 8 kap. 2–3 §§ samt underlag för intyg för transport av farligt gods enligt 8 kap. 4 §.

4 kap. Om befälhavaren

1 § Av 6 kap. 1 § sjölagen (1994:1009) följer att befälhavaren innan en resa påbörjas ska se till att fartyget är sjövärdigt.

2 § Befälhavaren ansvarar för att örlogsfartyget innan en resa påbörjas har ett giltigt sjövärdighetsbevis.

3 § Befälhavaren ansvarar för att sjövärdighetsbevis införs i örlogsfartygets tillsynsbok.

Båt med sjövärdighetsbevis i form av besiktningssdekal eller typskylt ska ha den uppsatt ombord.

4 § Befälhavaren ska se till att örlogsfartyget framförs och handhas på ett sätt som är förenligt med gott sjömanskap och att säkerheten för ombordvarande är betryggande.

5 § Befälhavaren får besluta att örlogsfartyget ska framföras trots att bestämmelserna i RMS inte är uppfyllda under förutsättning att:

1. orsaken till att uppträdandet är nödvändigt beroende på att Sverige är i krig, fartyget är under insats i krigsliknande förhållanden eller ingripande enligt förordning (1982:756) om Försvarsmaktens ingripande vid kränkningar av Sveriges territorium under fred och neutralitet, m.m. (IKFN-förordning), eller
2. det finns synnerliga skäl att genomföra verksamhet enligt beordrad insats från högre chef, och att befälhavaren bedömer att fartyget kan framföras säkert och sjösäkerheten i övrigt är betryggande.

Beslutet bör inte avse längre tid än den avsedda resan och ska dokumenteras i loggbok. Högre chef ska informeras så snart det bedöms möjligt.

6 § Om ett fartyg tas i anspråk enligt förfogandelagen (1978:262) får befälhavaren besluta att fartyget ska framföras trots att bestämmelserna i RMS inte är uppfyllda om befälhavaren bedömer att fartyget kan framföras säkert och sjösäkerheten i övrigt är betryggande.

---

5 kap. Säkerhetsbestämmelser för örlogsfartyg

Passagerarbefordran

1 § Av 1 kap. 3 § fartygssäkerhetslagen (2003:364) framgår att med passagerarfartyg avses i aktuell lag fartyg som medför fler än tolv passagerare. Enligt 1 § förordning (2003:440) om säkerheten på örlogsfartyg gäller bestämmelsen för örlogsfartyg.

Ett örlogsfartyg ska vid befordran av fler än tolv passagerare ha ett intyg för passagerarbefordran.

För enskilt eller enskilda tillfällen, och för viss tidsperiod, kan intyg för tillfällig passagerarbefordran beslutas.

2 § Ett örlogsfartyg får högst medföra det antal passagerare, och under de villkor, som anges i intyg för passagerarbefordran.

3 § Vid fastställandet av det högsta tillåtna antalet passagerare och vid utfärdande av intyg för passagerarbefordran ska aktuellt område för fartygets avsedda användning enligt fartområdesbeslutet anges.

Fartområdesbeslut

4 § Av 1 kap. 3 § fartygssäkerhetsförordningen (2003:438) framgår indelningen av fartområde för sjöfarten.

5 § För varje örlogsfartyg ska det finnas ett fartområdesbeslut. Beslutet ska utifrån indelningen av fartområde utvisa tillåtet område för fartygets avsedda användning.

Av fartområdesbeslutet kan också framgå högsta antal personer ombord med hänsyn till fartygets stabilitet, utrymningsmöjligheter och säkerhetsutrustning. Detta antal inkluderar både passagerare och icke passagerare.

6 § Ett örlogsfartyg får användas i mer vidsträckt fart än det fartområdesbeslutet anger endast om resan kan genomföras med likvärdig säkerhet.

7 § En enstaka resa utanför örlogsfartygets avsedda användning, enligt fartområdesbeslutet, ska föregås av en bedömning som visar att resan kan göras utan att sjösäkerheten försämras.

Bedömningen ska dokumenteras.

8 § Ett moderfartyg för båtar ska anses vara en skyddad plats om båt kan dockas in i fartyget eller lyftas ombord.

Dessa båtar har fartområde med moderfartyget som utgångspunkt.

Båtarna får uppträda utanför sitt ordinarie fartområde med hänsyn tagen till möjligheten till uppföljning och kommunikation med moderfartyget samt aktuella förhållanden.

Nybyggnad och ombyggnad m.m.

9 § Försvarmaktens redare ska, för varje örlogsfartyg, och för dyksystem och dykmateriel, som avses utvecklas, inköpas, inhyras, byggas om eller modifieras, tilldelas ändrat område för fartygets avsedda användning eller tilldelas nya uppgifter, i god tid informera sjösäkerhetsinspektionen om sin avsikt.

10 § Innan information enligt 9 § lämnas, ska ritningar och övrigt erforderligt underlag i god tid ges in till sjösäkerhetsinspektionen.

11 § RMS tillämpning för berört örlogsfartyg och för dyksystem och dykmateriel beslutas, på förslag från Försvarmaktens redare och baserat på den information som lämnas enligt 9 och 10 §§.

Beslutet ska, senast i samband med att verksamheten inleds, dokumenteras i kravspåringslista sjösäkerhet.

Inhyrning

12 § Inhyrda fartyg ska, för att få användas som örlogsfartyg i Försvarmakten, uppfylla krav för örlogsfartyg enligt RMS.

13 § Före inhyrning ska sjövärdighetsbesiktning genomföras. För varje inhyrt fartyg ska sjövärdighetsbevis beslutas och fartområdesbeslut samt beslut om bemanning fattas.

Drift och underhåll

14 § Ett fartyg och dess utrustning ska hanteras och löpande underhållas, så att fartyget alltid upprätthåller sin sjövärdighet.

Dyksystem och dykmateriel ska hanteras och löpande underhållas så att dyksäkerheten alltid upprätthålls.

15 § Underhåll ska planeras, utföras och dokumenteras på ett för verksamheten anpassat och lämpligt sätt.

Varvsvistelse

16 § Ansvar för samordningen av arbetsmiljöfrågor när ett driftsställe är gemensamt arbetsställe för flera verksamheter, framgår av 3 kap. 7 d § arbetsmiljölagen (1977:1160). Vid behov ska sådant ansvar dokumenteras.

17 § I anslutning till varvsvistelse får örlogsfartyg framföras utan befälhavare från Försvarmakten. Försvarmaktens redare ska reglera ansvarsförhållande och övriga nödvändiga bestämmelser för verksamheten vid sådan framfart.

Vid denna verksamhet får passagerare inte medföras.

Sjösäkerhetsinspektören ska beredas möjlighet att lämna synpunkter på bestämmelserna innan de fastställs.

Provverksamhet

18 § Försvarsmaktens redare ska i överenskommelse med den som bedriver provverksamhet reglera ansvarsförhållanden för sjösäkerhetsledningssystemet.

19 § Fartyg som organisatoriskt tillhör och bedriver verksamhet i PTK regi ska inneha sjövärdighetsbevis och certifikat om godkänt system för sjösäkerhetsledning inkluderat i den organisationsenhetens sjösäkerhetsledningssystem som fartyget ingår i.

20 § Vid provverksamhet enligt 18 och 19 §§ ska ett systemsäkerhetsbeslut och därtill kopplade fastställda provföreskrifter vara utfärdade.

Sjösäkerhetsinspektören ska beredas möjlighet att lämna synpunkter på provföreskrifterna innan de fastställs.

Avrustat fartyg

21 § Försvarsmaktens redare ska reglera ansvarsförhållande för arbetsmiljön, inklusive elsäkerhetsansvar, när ett fartyg är avrustat.

6 kap. System för sjösäkerhetsledning

1 § Den militära sjöfarten ska tillämpa Internationella säkerhetsorganisationskoden för säker drift av fartyg och för förhindrande av föroreningar (ISM-koden) såsom den framgår av bilaga 1 till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 336/2006 av den 15 februari 2006 om genomförande av Internationella säkerhetskoden i gemenskapen och upphävande av rådets förordning (EG nr 3051/95), med de tillägg och bestämmelser som följer av detta kapitel.

2 § Följande begrepp i ISM-koden ska i den militära sjöfartens tillämpning av koden ha nedan angiven betydelse.

<i>Begrepp</i>	<i>Betydelse</i>
1. <i>bör</i>	Innebär att aktuell bestämmelse ska följas men att annan likvärdig lösning accepteras om det överordnade kravet som kravställningen syftar till uppfylls med den likvärdiga lösningen.
2. <i>företag</i>	Avser såväl Försvarmaktens redare som chef för organisationsenhet.
3. <i>säkerhetsorganisationssystem</i>	System för sjösäkerhetsledning.
4. <i>dokument om godkänd säkerhetsorganisation</i>	Dokument om godkänt system för sjösäkerhetsledning.
5. <i>certifikat om godkänd säkerhetsorganisation</i>	Certifikat om godkänt system för sjösäkerhetsledning.
6. <i>personer med tilldelat ansvar</i>	Sjösäkerhetsofficer (SjösäkO).
7. <i>administrationen</i>	Sjösäkerhetsinspektionen.

Försvarmaktens redare

3 § Försvarmaktens redare ska till sjösäkerhetsinspektionen anmäla vilka organisationsenheter som bedriver militär sjöfart, samt om, och när, inhyrda fartyg och båtar ska ingå i verksamheten.

4 § Försvarmaktens redare ska införa och utveckla ett reglemente för sjösäkerhetsledning. Det ska utformas så att det utgör Försvarmaktens centrala styrdokument för sjösäkerhetsledning.

5 § Försvarsmakten redare ska i en årlig rapport sammanställa och utvärdera inträffade fall av ohälsa och avvikelser inom den militära sjöfarten. Rapporten ska tillställas sjösäkerhetsinspektionen.

Chef för organisationsenhet

6 § Chef för organisationsenhet ska utveckla, upprätta, fastställa och införa en instruktion för egen organisationsenhet och en instruktion för varje örlogsfartyg, som beskriver organisationsenhetens respektive örlogsfartygets del i Försvarsmaktens system för sjösäkerhetsledning.

Sjösäkerhetsofficer

7 § Minst en person ska vid varje organisationsenhet som bedriver militär sjöfart avdelas att vara sjösäkerhetsofficer (SjösäkO).

Kontroller

8 § Innan en organisationsenhet får bedriva militär sjöfart ska den genomgå en inledande kontroll av dess system för sjösäkerhetsledning.

9 § Innan ett örlogsfartyg får användas i militär sjöfart, ska det genomgå kontroll för att visa att fartygets system för sjösäkerhetsledning överensstämmer med aktuell organisationsenhetens system för sjösäkerhetsledning.

10 § Försvarsmaktens redare samt organisationsenheter som bedriver militär sjöfart ska med ett intervall om högst två år genomgå kontroll för att visa att rederiets respektive organisationsenhetens system för sjösäkerhetsledning vidmakthålls.

Om särskilda skäl föreligger får annat intervall beslutas efter genomförd kontroll av aktuellt system för sjösäkerhetsledning.

11 § Kontroll att system för sjösäkerhetsledning på örlogsfartyg vidmakthålls ska genomföras samordnat med kontroll av organisationsenhetens system för sjösäkerhetsledning.

Kontroll vid annat tillfälle får beslutas, om anpassning till fartygets verksamhet kräver det.

12 § Det åligger chef för organisationsenhet att se till att iakttagelser och avvikelser som upptäckts vid kontroll av systemet för sjösäkerhetsledning åtgärdas utan dröjsmål. De ska vara omhändertagna senast inom den tid som anges i revisionsrapporten.

13 § Vid en organisationsenhet där den militära sjöfarten endast är av mindre omfattning får Försvarmakten redare besluta att organisationsenheten får använda ett förenklat system för sjösäkerhetsledning.

Sjösäkerhetsinspektören ska beredas möjlighet att lämna synpunkter på dessa innan det beslutas.

14 § De år kontroll enligt 8–11 §§ inte genomförs av sjösäkerhetsinspektionen, ska Försvarmaktens redares, organisationsenhetens och örlogsfartygens sjösäkerhetsledningssystemens effektivitet utvärderas genom Försvarmakten redares respektive chef för organisationsenhetens försorg.

Dokument och certifikat om godkänt system för sjösäkerhetsledning

15 § Försvarmaktens redare, förband och örlogsfartyg med displacement över eller lika med 40 ton ska, som intyg om att de uppfyller kraven på godkänt system för sjösäkerhetsledning, ha dokument respektive certifikat om godkänt system för sjösäkerhetsledning.

Enhet vid förband som bedriver verksamhet med flera båtar kan tilldelas certifikat.

16 § Dokumentet respektive certifikatet om godkänt system för sjösäkerhetsledning har en giltighetstid av högst två år.

Om särskilda skäl föreligger får annan giltighetstid beslutas efter genomförd kontroll av aktuellt system för sjösäkerhetsledning.

17 § Dokument och certifikat om godkänt system för sjösäkerhetsledning får återkallas om det föreligger bevis på allvarlig avvikelse eller ett större antal avvikelser.

Dokument och certifikat om godkänt system för sjösäkerhetsledning är ogiltigt om åtgärder enligt 12 § inte är genomförda inom i revisionsrapport angiven tid.

7 kap. Alarmering och rapportering av olyckor och tillbud inom militär sjöfart

1 § Definitionen av sjöolyckor framgår av 2 c § lagen (1990:712) om undersökning av olyckor.

Inom den militära sjöfarten utgör även en dykolycka en sjöolycka.

2 § Försvarsmaktens redare ska ha ett regelverk för hur alarmering och rapportering av olyckor och tillbud ska ske inom den militära sjöfarten. Regelverket ska även omfatta säkerhetsutredningar.

3 § När en mycket allvarlig sjöolycka eller en allvarlig sjöolycka har inträffat ska en initialkontakt omedelbart tas med sjösäkerhetsinspektören. Initialkontakter tas på det sätt som bedöms vara snabbast och lämpligast.

När tillbud till en mycket allvarlig sjöolycka eller tillbud till en allvarlig sjöolycka har inträffat ska anmälan skyndsamt ske till sjösäkerhetsinspektören.

När skada, eller tillbud som kunde lett till skada, uppstått på den marina miljön ska det även göras en anmälan till Försvarsinspektören för hälsa och miljö.

Säkerhetsutredning

4 § Av Försvarsmaktens bestämmelser om undersökning av olyckor, olyckstillbud och avvikelser (FIB 2017:1) framgår bestämmelser för undersökning av olyckor, olyckstillbud och avvikelser som Försvarsmakten ska utreda centralt eller anser viktiga att utreda centralt.

5 § När en sjöolycka eller ett tillbud till sjöss har inträffat, som inte undersöks enligt 5 § ska en undersökning påbörjas så snart det är praktiskt möjligt.

Undersökningen ska slutföras snarast, dock senast inom tre månader.

8 kap. System för kvalitetsnormer för utbildningar

1 § I syfte att säkerställa utbildningens kvalitet, ska utbildningsanordnare som genomför behörighetsgrundande utbildning mot behörigheter inom den militära sjöfarten, ha ett godkänt system för kvalitetsnormer.

2 § Kontroll för att visa att utbildningsanordnares system för kvalitetsnormer vidmakthålls ska ske med ett intervall om ett till tre år.

9 kap. Transport av farligt gods

1 § Försvarsmaktens redare ska ha ett regelverk för verksamheten med farligt gods inklusive transport av farligt gods på örlogsfartyg så att säkerheten är tillräckligt hög för att förhindra olyckor.

Av regelverket ska det framgå vilka utbildningskrav som ställs för personal som är ansvarig för, eller som är delaktig i, transport av last med farligt gods.

2 § Örlogsfartyg med reglementerad utrustning som utgörs av explosiva ämnen och föremål ska ha ett tillståndsdokument, som reglerar tillåten mängd och typ av sådant farligt gods.

Stuvningsplan ska finnas för:

- varje bestyckningsalternativ, ammunitionsdurk och annat utrymme där det förvaras explosiva ämnen, och
- farligt gods som används för fartygets drift och arbete ombord.

3 § För örlogsfartyg som transporterar last av annat farligt gods än 2§ ovan ska finnas ett intyg för transport av farligt gods, som utvisar vad fartyget är godkänt att transportera.

10 kap. Gemensamma tillsynsbestämmelser

Allmänt

1 § Ett örlogsfartyg ska för att få användas ha ett giltigt sjövärdighetsbevis. Ett dyksystem ska för att få användas ha ett giltigt dyksäkerhetsbevis.

2 § När ett örlogsfartyg eller dyksystem besiktigas ska det vara i ett sådant skick att besiktningen kan genomföras. Vid besiktning ska nödvändiga skyddsåtgärder vara vidtagna. Erforderlig personal och utrustning ska ställas till förfogande vid besiktningen.

3 § Mellan sjövärdighetsbesiktningarna ska redaren och befälhavaren se till att fartyget och dess utrustning underhålls i enlighet med fastställda bestämmelser och de krav som fartyget och utrustningen är certifierade för.

4 § Mellan dyksäkerhetsbesiktningarna ska redaren, chefen för organisationsenheten och den som är ansvarig för ett dyksystem se till att dyksystemet och dess utrustning underhålls i enlighet med fastställda bestämmelser.

Sjövårdighet

Första sjövårdighetsbesiktning

5 § Innan ett örlogsfartyg används i militär sjöfart för första gången ska det genomgå en första sjövårdighetsbesiktning.

Detsamma gäller efter ombyggnad och ändrat användningsområde.

6 § Inför första sjövårdighetsbesiktning ska designansvarig styrka att gällande regelverk har följts genom uppvisande av erforderliga certifikat och intyg.

I de fall sådana handlingar saknas ska designansvarig på annat sätt styrka uppfyllande av gällande regelverk.

Periodisk sjövårdighetsbesiktning

7 § Fartyg ska genomgå periodisk sjövårdighetsbesiktning med ett intervall om två år.

Om särskilda skäl föreligger får annat intervall beslutas efter genomförd riskanalys.

8 § Periodisk sjövårdighetsbesiktning ska utföras av fartygsinspektör vid Marinens fartygsinspektion innan gällande sjövårdighetsbevis utgår.

Om tidpunkt för periodisk sjövårdighetsbesiktning med fartygsinspektör är inplanerad, gäller sjövårdighetsbeviset i ytterligare en månad efter sjövårdighetsbevisets giltighetsdatum.

9 § Båt klass III, vars avsedda användning enligt fartområdesbeslut utgår från fartområde E, omfattas inte av krav på periodisk sjövårdighetsbesiktning.

Båt klass III ska besiktigas genom protokollförd egenkontroll. Sådan ska kunna uppvisas på begäran.

Besiktning vid inhyrning, lån, anskaffning, ombyggnad, större översyn eller skada

10 § Ett fartyg ska genomgå sjövärdighetsbesiktning vid inhyrning, lån, anskaffning, ombyggnad, efter större översyn och efter det att reparation av skada som kan inverka menligt på sjövärdigheten genomförts.

Fartyget ska genomgå sådan besiktning innan det får utnyttjas i Försvarmaktens verksamhet.

Sjövärdighetsinspektion

11 § Sjövärdighetsinspektion ska utföras efter skada som kan inverka menligt på sjövärdigheten.

12 § Sjövärdighetsinspektion kan genomföras på begäran av chef för organisationsenhet, befälhavare, Fartygsmiljönämnden (FMN) eller skyddskommitté.

13 § Sjövärdighetsinspektion kan även genomföras vid annat tillfälle när sjösäkerhetsinspektören finner det motiverat.

Dyksäkerhet

Allmänt

14 § Fast installerade och flyttbara dyksystem ska besiktigas enligt 15–18 §§.

Dyksystem som är fast installerat i ett fartyg besiktigas normalt samordnat med sjövärdighetsbesiktning enligt 5–9 §§.

Om särskilda skäl föreligger får besiktning ske vid annat tillfälle.

Första dyksäkerhetsbesiktning

15 § Innan ett dyksystem används inom Försvarmakten för första gången ska det genomgå en första dyksäkerhetsbesiktning.

Detsamma gäller efter ombyggnad.

---

16 § Inför första dyksäkerhetsbesiktning ska designansvarig styrka att gällande regelverk har följts genom uppvisande av erforderliga certifikat och intyg.

I de fall sådana handlingar saknas ska designansvarig på annat sätt styrka uppfyllande av gällande regelverk.

Periodisk dyksäkerhetsbesiktning

17 § Periodisk dyksäkerhetsbesiktning ska genomföras med ett intervall om två år.

Om särskilda skäl föreligger får annat intervall beslutas efter genomförd riskanalys.

18 § Periodisk dyksäkerhetsbesiktning ska utföras av dyksäkerhetsinspektör vid Marinens fartygsinspektion innan gällande dyksäkerhetsbevis utgår.

Besiktning vid anskaffning, ombyggnad, större översyn eller skada

19 § Ett dyksystem ska genomgå dyksäkerhetsbesiktning vid anskaffning, ombyggnad, efter större översyn, och efter att reparation av skada som kan inverka menligt på dyksäkerheten har genomförts.

Dyksystemet ska genomgå sådan besiktning innan det får utnyttjas i Försvarsmaktens verksamhet.

Dyksäkerhetsinspektion

20 § Dyksäkerhetsinspektion ska utföras efter skada som kan inverka menligt på dyksäkerheten.

21 § Dyksäkerhetsinspektion kan genomföras på begäran av chef för organisationsenhet, befälhavare, Fartygsmiljönämnden (FMN) eller skyddskommitté.

När sjösäkerhetsinspektören finner det motiverat, kan dyksäkerhetsinspektion genomföras vid annat tillfälle.

Åtgärder och avsyning av brister och avvikelser

22 § Det åligger fartygets befälhavare, respektive den som är ansvarig för ett dyksystem, att se till att brister och avvikelser som upptäckts vid besiktning eller inspektion åtgärdas utan dröjsmål. De ska vara åtgärdade och efterkontrollerade senast inom i besiktningensprotokoll angiven tid.

Är besiktning- och inspektionsanmärkningarna inte åtgärdade och efterkontrollerade i rätt tid gäller inte längre utfärdat sjövärdighetsbevis respektive dyksäkerhetsbevis.

Fartygs och dyksäkerhetsinspektörer samt revisorer

23§ För att vara behörig ska revisor av sjösäkerhetsledningssystem, fartygsinspektör vid Marinens fartygsinspektion och dyksäkerhetsinspektör minst uppfylla kraven i FSC eller motsvarande utbildning anpassad efter den militära sjöfartens särkrav samt ha certifierats för denna uppgift.

24 § Chefen för säkerhetsinspektionen får ge inspektörs- och revisorsbehörighet för personer som uppfyller kraven efter utbildning enligt ett av sjösäkerhetsinspektören formellt fastställt utbildningsprogram som ger den kunskapsnivå som krävs enligt FSC.

25 § Det ska finnas ett dokumenterat system för kvalifikation av personal och fortlöpande uppdatering av deras kunskaper till en nivå anpassad efter de arbetsuppgifter de är behöriga att utföra.

11 kap. Sjösäkerhetsinspektören

1 § I de fall där det enligt lag eller förordning framgår att Försvarmaktens ska utföra tillsyn avseende militär sjösäkerhet på örlogsfartyg och inom Försvarmaktens dykeriverksamhet, utövas tillsynen av Sjösäkerhetsinspektören.

Sjösäkerhetsinspektören utövar även tillsyn över sjösäkerheten för örlogsfartyg som bedriver provverksamhet.

Sjösäkerhetsinspektören ska därutöver granska och kontrollera militär sjösäkerhet på örlogsfartyg, inklusive arbetsmiljö, och Försvarmaktens dykeriverksamhet.

2 § Sjösäkerhetsinspektören ska utöva granskning och kontroll av sjösäkerhetsledningssystemet hos Försvarmaktens redare med de organisationsenheter som bedriver militär sjöfart.

3 § Sjösäkerhetsinspektören ska utöva granskning och kontroll av system för kvalitetsnormer vid utbildningsanordnare, som genomför behörighetsgrundande utbildning och utbildning av särskilda specialbehörigheter.

4 § Sjösäkerhetsinspektören ska utöva granskning och kontroll vad avser farligt gods på örlogsfartyg.

5 § Sjösäkerhetsinspektören ska utöva granskning och kontroll av vapensystem, ledningssystem och övriga system ombord på örlogsfartyg, som inte omfattas av bestämmelser i RMS, avseende dess påverkan på sjövärdigheten.

6 § Sjösäkerhetsinspektören ska följa upp sjövärdigheten på örlogsfartyg samt på dyksystem och dykmateriel genom sjövärdighetsbesiktningar, dyksäkerhetsbesiktningar och inspektioner.

7 § Sjösäkerhetsinspektören ska beredas möjlighet att lämna synpunkter innan beslut om följande handlingar fattas.

1. centralt systemsäkerhetsbeslut (CSSB),
2. systemsäkerhetsintyg,
3. målsättningsdokument för tekniska system,
4. Concept of Operations (CONOPS), och

5. tekniska order (TO) som har betydelse för sjösäkerheten.

8 § Sjösäkerhetsinspektören, eller den han eller hon bestämmer, beslutar för örlogsfartyg och dyksystem om

1. tillstånd för enstaka resa enligt 1 kap. 6 §,
2. likvärdighet enligt 1 kap 7 §,
3. intyg för passagerarbefordran enligt 4 kap. 1 §,
4. intyg för tillfällig passagerarbefordran enligt 4 kap. 1 §,
5. högsta antal personer ombord enligt 4 kap. 3 §,
6. fartområdesbeslut enligt 4 kap. 5 §,
7. kravspårningslista sjösäkerhet enligt 4 kap. 11 §, och
8. intyg för transport av farligt gods enligt 8 kap 4 §.

9 § Sjösäkerhetsinspektören, eller den han eller hon bestämmer, beslutar om

1. första sjövärdighetsbesiktningens omfattning enligt 9 kap. 5 §,
2. annat intervall för periodisk sjövärdighetsbesiktning enligt 9 kap. 7 §,
3. sjövärdighetsbesiktningens omfattning enligt 9 kap. 10 §,
4. första dyksäkerhetsbesiktningens omfattning enligt 9 kap. 15 §,
5. annat intervall för periodisk dyksäkerhetsbesiktning enligt 9 kap. 17 §,
och
6. dyksäkerhetsbesiktningens omfattning enligt 9 kap. 19 §.
7. resultat efter genomförd sjövärdighetsbesiktning och sjövärdighetsbevis enligt
9 kap. 5–10 §§,
8. resultat efter genomförd dyksäkerhetsbesiktning och dyksäkerhetsbevis enligt 9 kap. 14–19 §§, och
9. resultat efter genomförd inspektion enligt 9 kap. 11–13 §§ och 20–21 §§.

Dessa beslut får delegeras vidare längst till Överinspektören vid Marinens fartygsinspektion, med undantag för örlogsfartyg med displacement mindre än 40 ton samt dyksystem som även får delegeras till fartygs- och dyksäkerhetsinspektör.

10 § Sjösäkerhetsinspektören beslutar om

1. godkänt system för sjösäkerhetsledning enligt 5 kapitlet
2. godkänt system för kvalitetsnormer vid utbildningsanordnare enligt 7 kap. 1 §,
3. annat intervall eller annat tillfälle för när kontroll ska ske enligt 5 kap.10 och 11 §§ respektive 7 kap. 2 §, och
4. annan giltighetstid för dokumentet och certifikatet om godkänt system för sjösäkerhetsledning enligt 5 kap. 16 §.

Dessa beslut får inte delegeras vidare.

11 § Sjösäkerhetsinspektören beslutar om återkallelse av dokument, certifikat och andra tillstånd inom den militära sjöfarten.

12 § Sjösäkerhetsinspektören ska rapportera sjöolyckor och tillbud inom den militära sjöfarten till Statens haverikommission.

12 kap. Undantag

1 § Försvarsmakten får medge undantag från dessa bestämmelser.

Överbefälhavaren fattar beslut i ärenden om undantag.

I brådskande fall, påkallade av operationella skäl, får Sjösäkerhetsinspektören fatta beslut i ärenden om undantag.

2 § Sjösäkerhetsinspektören företräder Försvarsmakten i frågor om undantag från annan tillsynsmyndighets eller organisations regelverk som gäller för örlogsfartyg och som RMS hänvisar till.

-
1. Dessa bestämmelser träder i kraft den 1 januari 2018.
  2. Genom dessa bestämmelser upphävs försvarsmaktens regler för militär sjöfart, delarna RMS-G 2013, RMS-S 2013 och RMS-D 2013 kap. 1, 2 och 4 (ingår i M7739-351114).

3. Dokument, certifikat och bevis som meddelats med stöd av äldre bestämmelser och som gäller vid ikraftträdandet, äger fortsatt giltighet intill gällande giltighetstid, varefter dessa bestämmelser ska tillämpas.
4. Kravspårningslistor som meddelats med stöd av äldre bestämmelser och som gäller vid ikraftträdandet äger fortsatt giltighet och ska tillämpas intill ny eller reviderad kravspårningslista beslutas.

Micael Bydén

Carin Bratt